

Hitteplan van Kinderopvang 't hofje

Zomer 2023

De aanleiding en basis

Het wordt in de zomers steeds warmer en het is vaker en gedurende langere periodes (extreem) heet. Kinderopvangorganisaties zijn verplicht om een hitteplan te hebben. Met het hitteplan worden de risico's van hitte op de opvanglocatie in kaart gebracht en beschreven welke voorzieningen en maatregelen worden getroffen.

Het hitteplan is onderdeel van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid.

BK en BMK (de brancheorganisaties binnen de kinderopvang) hebben in samenwerking met BOinK (de belangenvereniging voor ouders in de kinderopvang) een leidraad/checklist voor ouders opgesteld om een zo volledig mogelijk hitteplan op te stellen.

In de leidraad staan adviezen m.b.t. de volgende onderdelen:

- Maatregelen om de hitte binnen een locatie te voorkomen (preventie)
- Maatregelen bij extreme hitte om te zorgen voor een verantwoorde opvangplek (maatregelen en acties tijdens de hitteperiode zelf)
- Advies m.b.t. de uiterste maatregel van (deels) sluiten
- Algemeen advies is om te zorgen voor maatwerk en ouders goed mee te nemen in de communicatie.

BOinK heeft een eigen variant van deze handreiking/checklist opgesteld gericht aan ouders met kinderen in de kinderopvang.

Beide handreikingen/checklists hebben we gebruikt bij het opstellen van ons eigen hitte-protocol.

Preventie

Periode voorafgaand aan de hitte

Om overlast door warmte te verminderen moeten er maatregelen genomen worden. Een oplossing als actieve koeling door bijvoorbeeld airconditioning, is niet altijd noodzakelijk. Het is beter, duurzamer én goedkoper om opwarming van kinderopvanglocaties te voorkomen. In het document “Oorzaken en oplossingen voor te warme gebouwen” van het Waarborgfonds Kinderopvang, is hierover meer te lezen. Dit is in deze map te vinden.

De meeste maatregelen kunnen, en moeten, daarom voorafgaand aan de hitte genomen worden. Zodat we niet voor verrassingen komen te staan als de temperatuur buiten stijgt.

Er zijn een aantal simpele aanpassingen die we nemen:

- de centrale verwarming zetten we al vroeger in het jaar lager,
 - Of beter: dat wordt al automatisch geregeld, omdat ons verwarmingsysteem zich aanpast aan de buitentemperatuur.
- zonwering op kantoor optimaal gebruiken
 - Dit is de enige plaats is waar we zonwering hebben
 - We gebruiken deze soms ook in de winter, als de zon dan flink schijnt, wordt het op kantoor ook al erg warm.
- ramen en deuren open zetten als het buiten koeler is dan binnen
 - Dit gebeurt het hele jaar door. Sowieso omdat we voldoende willen ventileren, maar ook om het altijd lekker fris te houden.

Dit kan wordt iedereen en overal toegepast en is ook wat we doen, zeker als er perioden van hitte worden voorspeld.

Deze preventieve maatregelen en werkwijzen zijn ook bekend bij alle medewerkers, aangezien zij degenen zijn die hier nu al naar handelen.

Al deze maatregelen kunnen op elk moment worden genomen, zoals nu ook al gebeurt. Bij voorspelling van extreme hitte, worden deze dan zeker óók uitgevoerd.

De te nemen maatregelen die meer tijd en geld kosten, zijn al uitgevoerd. De ‘laatste’ airco’s die we wilden, zijn in juli 2023 geïnstalleerd. Hiervoor is tegelijkertijd een onderhoudsovereenkomst aangegaan. Het advies om een meerjarenplan te maken/hebben dat overzicht geeft van dergelijke maatregelen is voor ‘t hofje niet nodig.

Maatregelen en acties tijdens de hitteperiode

Jonge kinderen zijn kwetsbaar bij hitte.

Vooral baby's zijn kwetsbaar, omdat zij nog niet in staat zijn hun eigen lichaamstemperatuur te regelen. Oudere kinderen zijn kwetsbaar omdat zij zichzelf nog niet goed kunnen beschermen tegen de hitte. Ze ondernemen niet altijd actie als ze het warm hebben of geven dit niet (duidelijk) aan.

Hierdoor kunnen kinderen eerder uitdrogen of oververhit raken.

We zorgen ervoor dat de opvangplek voor de kinderen veilig blijft als het erg warm of heet wordt, door

- extra zonbescherming (kleding en/of zonnebrandmiddel),
- aanpassen van activiteiten, minder actief
- extra drinkmomenten
- extra alertheid op hoe het met de kinderen gaat.

De werkplek voor de medewerkers blijft bij hitte veilig doordat zij zich aansluiten bij de maatregelen voor de kinderen. Ook voor hen wordt een rustiger tempo geadviseerd, extra drinkmomenten en alertheid op elkaar.

Deze maatregelen zijn al bij de medewerkers bekend en worden bij de voorspelling van hitte onderling besproken en opnieuw 'geactiveerd'.

Om de temperatuur in alle ruimtes te kunnen monitoren kunnen de medewerkers in 't Koetshuis en 't Buitenhuis kijken op de temperatuur aanduidingen van de airco's en de ventilights. Dat laatste kan ook in 't Herenhuis.

In 't Herenhuis zijn in het gebouw minder maatregelen nodig, omdat dit gebouw van zichzelf al veel koeler blijft.

Bij een hittegolf bouwt de warmte zich in een gebouw meer en meer op. Dit kan gevaarlijk zijn voor de kinderen en de medewerkers.

In het Kwaliteitskader huisvesting kinderopvang wordt gesproken over 'goede temperaturen' voor de verschillende ruimtes in de kinderopvanglocatie. Dit is als bijlage bijgevoegd.

Hierin zijn dus géén strikte maximum temperaturen genoemd, die als grens genomen moeten worden op basis waarvan er op voorhand besloten kan worden om een opvanglocatie te sluiten, maar het geeft wel aan wanneer zorgen 'nodig' zijn. Omdat we in 't Koetshuis en 't Buitenhuis, de gebouwen die het meest gevoelig zijn voor oplopende temperaturen, naast dat we voorzorgsmaatregelen treffen, ook airco's hebben, kan de temperatuur daar altijd acceptabel blijven en dus veilig voor medewerkers en kinderen.

Omdat we alles altijd al deden wat hiervoor is beschreven, communiceren we niet extra tijdens warme/hete periodes met oudercommissie en ouders over het verloop van de hitte op de locatie en de mate van veiligheid van de opvang, tenzij de situatie er om vraagt, of ouders zelf.

De oudercommissie heeft een adviserende rol bij dit opstellen van dit plan en is op die manier vanzelfsprekend betrokken.

Uiterste maatregel: opvang (deels) sluiten

Iedere periode van hitte vraagt maatwerk. En naast temperatuur speelt ook de luchtvochtigheid een rol. En of er al eerder een periode van hitte is geweest of niet, waardoor de ruimtes sneller opwarmen.

Het kan in bepaalde gebouwen en situaties voorkomen dat de temperaturen zo hoog oplopen, dat veilige kinderopvang niet meer geboden kan worden. Als laatste maatregel kunnen organisaties overwegen om de opvanglocatie (een deel van) een dag te sluiten. Het kan zelfs een overweging zijn om dat besluit per groep te nemen.

Omdat we alles goed geregeld hebben, nemen we aan dat dit niet nodig zal zijn. Mocht er toch de situatie ontstaan dat we dit moeten overwegen, dan zullen we allereerst dit voorgenomen sluiting ter advies aan de oudercommissie voorleggen; aangezien zij adviesrecht heeft op de openingstijden.

In de dagen van erg hoog oplopende temperaturen is overleg tussen opvang en oudercommissie dan ook bijzonder belangrijk.

Daarnaast is het belangrijk om alle ouders op tijd te informeren over dit hitteplan. En zeker om hen op de hoogte te houden als er sprake mocht zijn van een mogelijke sluiting. Mocht het tot een sluiting komen, dan weten ouders dat er met zorg en aandacht een keuze is gemaakt. In geval van sluiting zullen zij via e-mail of Whatts-app op de hoogte worden gesteld, op een vergelijkbare manier als gebeurd is bij de sluiting tijdens de corona-pandemie.

Alleen bij (extreme) weersomstandigheden, als geen veilige opvang meer geboden kan worden, zou het kunnen voorkomen dat de opvang deze geheel of deels gesloten moet worden. Zoals gezegd zal dit een zeer uitzonderlijke situatie zijn, die dan pas als zodanig kan worden beoordeeld. Vooraf kunnen we dan ook niet aangeven wanneer dit zich zal voordoen.

Als de kinderopvang wegens te hoge temperaturen moet sluiten, dan betalen we de kosten voor de gemiste opvanguren aan ouders terug.

De vraag of er wel of niet sprake is van overmacht is in dergelijke situaties niet aan de orde, omdat het niet gaat over de betaling van een eventuele schadevergoeding, maar alleen om de terugbetaling van een niet geleverde dienst.

Het is voor ons en voor ouders belangrijk om te realiseren dat voor de terugbetaalde uren kinderopvang het recht op kinderopvangtoeslag vervalt. Ouders moeten hun aantal uren afgenomen én betaalde uren in MijnToeslagen aanpassen. Wij zullen hen daarvan op de hoogte stellen, als dit zich voordoet.

Maatregelen voor de buitenruimte

Eén van de oplossingen om hitte te beperken is de buitenruimte vergroenen. Groen werkt verkoelend doordat het schaduw biedt en water verdampt. Dat is dan ook mede een reden dat we de buitenruimtes van 't Hofje vanaf het begin zoveel mogelijk als een speeltuin hebben ingericht, zowel op onze vorige locaties aan de Spoorstraat 1 en Stationsstraat 12&14 (tot 2012),

als op onze huidige locatie aan de Spoorstraat 21 (zie foto's hieronder). Op deze locatie hebben we de aanwezige bomen in eerste instantie behouden. Vanwege ziekte hebben we helaas één boom moeten laten kappen. De andere grote boom staat er nog in volle glorie. De schaduw en verdamping van bomen is een belangrijke groene hittemaatregel en dat is het behouden waard. Ook hebben we een van de tuilmuren, de grootste, zoveel mogelijk begroeid gelaten. Dit groen zorgt voor minder weerkaatsing van hitte, waardoor de buitenruimte naast die muur koeler blijft.

Door te kiezen voor ook open bestrating, zorgen we ervoor dat we niet alleen maar grote, aaneengesloten verharde oppervlakken in de tuin hebben. Dit werkt niet alleen tegen wateroverlast, maar ook tegen hitte. Het vermindert de opwarming van het (straat)oppervlak en daarmee ook de weerkaatsing van warmte naar de omgeving.

Naast groene maatregelen passen we ook niet-groene maatregelen toe om de buitenruimte hittebestendiger te maken. Zo bieden twee schaduwdoeken schaduw voor de tafels die buiten staan op het 'bovendeel' van de tuin.

